

Van zaadje tot karbonaadje

Ki-organisatie Genus ABS speelt actieve rol in eerste compleet geïntegreerde Britse vleesproductie

In Groot-Brittannië hebben ki-organisatie Genus ABS, melkveehouders, de afmesterij en de versnijdings- en verpakingsindustrie de handen in elkaar geslagen met de grootdistributie om te komen tot een volledig geïntegreerde roodvleesproductie. Het concept moet toegevoegde waarde creëren voor alle betrokkenen.

In Groot-Brittannië wil de voedselgrootdistributie een actievere rol spelen in de productie van melk, maar vooral van vlees. De redenen hiertoe zijn de vraag van de Britse consument naar hoge kwaliteitsproducten met gegarandeerde bevoorrading en volledige traceerbaarheid, minder voedselkilometers en meer transparantie in de prijsvorming. Vlees uit Zuid-Amerika is om die redenen niet aan de orde, vlees uit Ierland wel. Wat de eigen vleesproductie betreft is 53 procent van het roodvlees afkomstig van kruisingskalveren uit de melkveehouderij. Door het wisselende karakter van gebruikskruising op de melkveebedrijven en de inzet van diverse vleesveerassen is deze vleesproductie echter weinig duurzaam. De bevoorrading is niet steeds gegarandeerd en de vleeskwiteit is wisselvallig. Er gaapt met andere woorden een kloof tussen de melkveehouders en de opfok- en afmestbedrijven en daardoor ook met de overige spelers in de productieketen. Een verticale integratie is dan ook een logische stap. Deze verticale integratie is sinds kort een feit dank-

zij de inspanningen van ki-reus Genus ABS. 'Het is een kwestie van lange adem geweest. Ongeveer vijf jaar hebben we erover gedaan om de neuzen van alle betrokkenen in dezelfde richting te krijgen. De eerste resultaten ervan lagen in de eerste aprilweek in de schappen van Europa's tweede grootste voedseldistributeur Tesco.' Aan het woord is Neil Wharton. Wharton is directeur vleesvee bij het Britse Genus ABS. Genus is een internationaal en beursgenoteerd bedrijf. Het is actief in de ki voor runderen en varkens. De producten voor het rundvee, zowel melkvee als vleesvee, worden vermarkt onder de merknaam Genus in Groot-Brittannië en onder ABS in de rest van de wereld. Het fokprogramma melkvee omvat de inzet van zo'n vierhonderd proefstieren per jaar, het fokprogramma vleesvee zo'n driehonderd stieren per jaar, gespreid over 25 rassen. In 2007 vermarktte Genus 10,5 miljoen spermarietjes in 75 landen.

Complete verticale integratie uniek

De tot stand gekomen verticale integratie is volledig en gaat van (sperma)zaadje tot rundskarbonaadje (zie figuur 1 op pagina 14 en 15). Een unicum. Geen enkele speler uit de keten ontbreekt: ki-organisatie, melkveehouder, opfok en afmesterij, versnijdings- en verpakingsindustrie en grootdistributie. De inbreng van Genus is niet onbelangrijk: die heeft de brug weten te leggen tussen de melkveehouders en de overige spelers in het productieproces. Neil Wharton: 'Door het gat te dichtten tussen de melkveehouders en de rest van de productieketen wint iedereen. Genus gaat de melkveehouders bevoorraden met de beste vleesveegenetica uit de hele wereld, in het bijzonder van Aberdeen

Centrale rol voor angusras in eerste compleet geïntegreerde Britse vleesketen

Genus ABS

levert:

- sperma van angus-topvleesstieren, gunstig getest voor korte drachtduur, geboortegemak, bespiering en vleeskwaliteit (malsheid en marmering)

Melkveehouder

krijgt:

- een vlot afkalkende koe
- een kwaliteitsvol kruisingskalf
- de garantie van afname
- gratis ophalen

Opfokbedrijf Blade Farming

vraagt:

- eerste optie op de kruisingskalveren
- gezonde kalveren

betaalt:

- een marktconforme prijs
- een bonus van 10 Britse ponden (13 euro)
- een extra bonus van 20 Britse ponden (25 euro) bij gebruik specifieke angusstieren

Southern Counties Fresh Foods

vraagt:

- een goede karkasbespiering
- een hoog uitslachtpercentage
- een hoog vleesrendement
- een goede vetmarmering van het vlees

Grootdistributie

vraagt:

- goede veehouderijpraktijken (dierwelzijn, gezondheid)
- topkwaliteit vlees van Britse origine
- volledige traceerbaarheid vanaf de inseminatie
- gegarandeerde bevoorrading 365 dagen per jaar

Consument

vraagt:

- consistente vleeskwaliteit (mals, smaakvol)
- garanties met betrekking tot dierwelzijn
- volledige traceerbaarheid in de hele vleesproductieketen

Figuur 1 – Keten van zaadje tot karbonaadje

angus. Ons fokprogramma loopt immers in de drie grootste anguspopulaties, de Amerikaanse, de Australische en de Britse. Het ras bezit bovendien een korte drachtduur van 282 dagen en een hoge dierwelzijnsstatus door onder meer de vlotte afkalving en de hoge graad van hoornloosheid. En, "last but not least", het vertrouwen van de Britse consument in angusvlees is groot vanwege de malsheid en de smaak. Doordat de input bekend is vanaf de inseminatie is absoluut complete traceerbaarheid en de kwaliteit van het eindproduct gegarandeerd. Iedereen, inclusief de consument, wint erbij.'

Maximalisatie inkomen

Bridgemere Farm te Woore (Cheshire) melkt 150 holsteins met een gemiddelde melkproductie van 8500 kilogram melk met 4,0% vet en 3,8% eiwit. Het bedrijf ontvangt hiervoor 25 pence of 31,5 eurocent per liter. Het percentage vervanging op het bedrijf ligt op 20 à 25. Bridgemere Farm heeft de overeenkomst 'vleeskalfproducent' van Genus onderschreven en gaat tien procent van de vaarzen insemineren met angussperma.

Neil Wharton: 'Door het gat te dichtten tussen melkveehouders en de rest van de productieketen wint iedereen'

Waar ligt het voordeel voor de melkveehouder? Ed Parrish, bedrijfsleider op Bridgemere Farm te Woore: 'De nieuwe overeenkomst levert een bijdrage aan de maximalisatie van het inkomen en drukt de reproductiekosten. Alle dekrijpe vaarzen worden hier gesynchroniseerd en daarna tweemaal ki-bevrucht met holsteinsperma. Niet-drachtige vaarzen krijgen een angusstier die getest is

op geboortegemak. Natuurlijk dekkende holsteinstieren hoeven we hier niet. Die hebben een kwalijke reputatie qua karakter. Bovendien is de waarde hier voor een holsteinstierkalf praktisch nul: voor de laatste drie stierkalveren kreeg ik welgeteld één pond. Op veel bedrijven worden de stierkalveren afgemaakt. Voor een kruisingskalf krijg je gemiddeld 157 euro.'

In Groot-Brittannië gebeurt traditiegetrouw twee derde van de gebruikskruisingen op vaarzen en slechts één derde op koeien. Waarom op vaarzen en niet op het onderreind van de melkkoeien? Neil Wharton: 'Met slechts één procent moeilijke geboorten staat de angus bekend om het geboortegemak. Door de combinatie met de korte drachtduur krijg je de vaarzen hierdoor vlugger aan de melk.' Wharton weet dat een krimpemde melkveestapel en de afschaffing van het melkquotum uitbreiding van gebruikskruisingen in de weg kunnen staan. Toch ziet hij groeimogelijkheden. 'Slechts een beperkt deel van de melkveestapel is nodig voor de productie van vervangende vaarzen. Met de huidige twee miljoen melkkoeien zit daar nog een groot potentieel voor groei. En het stijgend gebruik van gekst sperma speelt ook in het voordeel.'

Extra bonussen

De kruisingskalveren worden op een leeftijd van zeven tot achtentwintig dagen opgekocht door Blade Farming South West, met 18.000 kalveren per jaar het grootste opfok- en afmestbedrijf in Groot-Brittannië. In Groot-Brittannië is de witvleesproductie niet ontwikkeld. Vlees eten van een kalf is 'not done'. De kruisingskalveren worden daarom opgefokt en afgemest tot een leeftijd van 17 à 18 maanden. Het geslacht gewicht bedraagt dan 500

à 550 kilogram, het uitslachtpercentage is 58. Wat is het kruisingskalf waard? 'De melkveehouders ontvangen een faire, marktconforme prijs,' antwoordt Blade Farming-directeur Richard Phelps ontwijkend, 'plus een bonus van 10 Britse pond als het een anguskruisingskalf betreft uit het Genusprogramma en een extra bonus van 20 Britse pond als het uit een paring komt met een door Genus aangeduide angusstier zoals Lorabar Mighty Prince.' 'Prince is volledig en betrouwbaar afgetest', haakt Neil Wharton erop in. 'Hij is een rotsvaste waarde. Zijn kalveren voldoen aan alle gewenste criteria, zoals korte drachtduur, vlot afkalkgemak, goede bespiering, goede groei en goede karkaskwaliteit. De stier is bovendien een vruchtbare en vlotte spermaproductent. Binnen zes maanden verwachten we al tienduizend kalveren van Prince.'

Op de achttien opfokbedrijven en drieëntachtig afmestbedrijven van Blade Farming gebeurt alles volgens strikt protocol: de melkpoedergift, de wegingen, de vaccinaties et cetera. Voor de traceerbaarheid krijgen de kalveren bij aanvoer een chip in het oor, zodat alle al dan niet afwijkende handelingen met een pda en bijhorende scanner elektronisch kunnen worden geregistreerd, vanaf de aankomst tot de slacht. Phelps: 'De informatie uit de verschillende wegingen wordt eveneens teruggekoppeld naar Genus ten behoeve van het fokprogramma.'

Als de dieren zijn afgemest, worden ze geslacht, versneden en vacuüm verpakt in de voorzieningen van Southern Counties Fresh Foods, de derde grootste vleesverwerker in Groot-Brittannië en onderdeel van de RWM Food Group. De RWM Food Group is op zijn beurt aandeelhouder in het internationale bedrijf de Hilton Food Group, die vleesproducten aan grote voedingsbedrijven levert zoals Tesco en

de McDonalds' restaurants. 'Richard Phelps is eveneens directielid bij Southern Counties', geeft Neil Wharton aan. 'Zijn overtuigend enthousiasme heeft de zaken vergemakkelijkt. Tesco heeft bijvoorbeeld een behoefte aan kwaliteitsvlees van elfduizend karkassen per week, McDonalds' aan zeventienduizend voorkwartieren per week. Deze vorm van ketensamenwerking biedt enorme mogelijkheden voor onze melkveehouders.'

Uitbreiding naar het vasteland?

De eerste porties rundvlees uit de verticale integratie lagen vrijdag 4 april in de winkelschappen van Tesco. Alhoewel de verticale integratie nog op kruissnelheid moet komen, bestaan er nu al hersenspinsels bij Genus om ook in Nederland en Zweden een soortgelijk initiatief te nemen. De Hilton Food Group heeft immers in Nederland een vestiging te Zaanadam en levert aan grootdistributeur Albert Heijn. In Zweden bezit de Hilton-groep faciliteiten te Vasteras en bevoorraadt grootdistributeur ICA. Eveneens met een centrale rol voor het angusras? Neil Wharton: 'Het gaat in eerste instantie over het concept. Met angus als het kan, met een ander ras als het moet. We hebben in onze productportefolio immers ook sperma uit de fokprogramma's voor onder andere limousin, charolais, blonde d'Aquitaine en Belgisch witblauw.'

Richard Phelps: 'De melkveehouders ontvangen een marktconforme prijs plus extra bonussen'

Guy Nantier